

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра світової літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ

напрямок підготовки

6.020303 Філологія. Українська
мова та література

Інститут філології

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 1468
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)

« »   2016 р.

2016-2017 н.р.

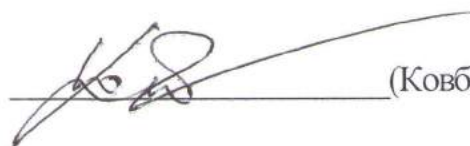
Робоча програма Компаративний аналіз художнього твору для студентів IV курсу, за напрямом підготовки 6.020303 Філологія. Українська мова та література, галузь знань 0203 Гуманітарні науки. – 2016 р. – 37 с.

Розробник: Оксана Василівна Гальчук, доцент, доктор філологічних наук, професор кафедри світової літератури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світової літератури

Протокол № 1 від «07» вересня 2016 року

Завідувач кафедри світової літератури

_____ (Ковбасенко Ю.І.)

Програма на перезатвердження.
Години відповідають робочому навчальному плану.

Заступник директора

_____ (Л.І. Заяць)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	С. 4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	С. 6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	С. 7
III. Програма	
<i>Змістовий модуль 1. Основи теорії та практики компаративного аналізу художнього твору</i>	С. 9
<i>Змістовий модуль 2. Компаративний аналіз творів художньої літератури</i>	С. 12
IV. Навчально-методична карта дисципліни “Компаративний аналіз художнього твору”.....	С.14
V. Плани семінарських занять.....	С.15
VI. Завдання для самостійної роботи	С.20
Карта самостійної роботи студента	С.25
VII. Питання для контрольних модульних робіт.....	С.27
VIII. Система поточного контролю	С32
IX. Методичне забезпечення курсу.....	С.33
X. Питання до заліку	С.34
XI. Рекомендована література	С.36

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Компаративний аналіз художнього твору» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.020303 «Філологія» спеціальності «Українська мова та література».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є генетичні, генетико-контактні зв'язки й типологічні сходження в національних, зональних і регіональних літературних системах у масштабі світової літератури.

Міждисциплінарні зв'язки: комплекс літературознавчих і мовознавчих дисциплін, історія, етнографія, психологія, філософія.

Програма навчальної дисципліни складається зі змістових модулів:

1. Основи теорії і практики компаративного аналізу художнього твору.

2. Компаративний аналіз творів художньої літератури. Види досліджень. Українська література у світовому контексті.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Компаративний аналіз художнього твору» є системно ознайомити студентів з теорією і практикою компаративних досліджень, навчити самостійно проводити порівняльні студії різних рівнів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Компаративний аналіз художнього твору» є

- вдосконалювати вміння студентів аналізувати й зіставляти художні твори та явища всього жанро-видового спектру;
- забезпечити максимально повне володіння студентами фактичним матеріалом з курсу, а також їх термінологічну грамотність;
- спрямовувати увагу на ознайомлення з творчістю кращих вітчизняних майстрів художнього перекладу;
- формувати вміння та навички практики наукової роботи студентів під час виконання ними рефератів і доповідей з питань, відведених на самостійне опрацювання, тощо;
- розвивати художній смак і творчу уяву студентів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

поняття літературної компаративістики, її структуру, мету і завдання, міжпредметні зв'язки, історичні етапи, сучасний стан; основи теорії й методології сучасного порівняльного вивчення літературно-мистецьких явищ, принципи наукового розвитку компаративістики та її ключові складові, різновиди літературних систем;

вміти: встановлювати логічно-сміслові зв'язки між етапами розвитку компаративістики, її структурними компонентами; самостійно обґрунтовувати й здійснювати різнорівневе компаративне дослідження літературних творів,

визначати спектр міжлітературних зв'язків і типологічних сходжень у творах, бачити українську літературну систему в світовому літературному контексті; наводити приклади й аналізувати твори з різними видами інтертекстуальності, гіперлітературні твори.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 72 години, із них: 14 годин – лекції, 14 годин – семінарські заняття, 4 години – модульний контроль, самостійна робота – 40 годин.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Компаративний аналіз художнього твору» завершується *заліком*.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: компаративний аналіз художнього твору

Курс	Напря́м, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 2</p> <p>Змістових модулів: 2</p> <p>Загальна кількість годин: 72 год.</p> <p>Тижневих годин: 2</p>	<p>Шифр та назва напряму: <i>0203 Гуманітарні науки</i></p> <p>Шифр та назва спеціальності <i>6.020303</i></p> <p><i>Філологія</i> <i>(Українська мова та література)</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 4</p> <p>Семестр: 7</p> <p>Аудиторні заняття: 28 години, з них:</p> <p>Лекції (теоретична підготовка): 14 годин</p> <p>Семінарські заняття: 14 години</p> <p>Модульний контроль – 4 год.</p> <p>Самостійна робота: 40 год.</p> <p>Вид контролю: залік</p>

Мета: курс покликаний системно ознайомити студентів з теорією і практикою компаративних досліджень, навчити самостійно проводити порівняльні студії різних рівнів.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекції	Семінарських	Самостійна робота	Підсумковий контроль (МКР)	Залік
<i>Змістовий модуль 1.</i>								
<i>Основи теорії та практики компаративного аналізу художнього твору</i>								
1.	Вступ до «Компаративного аналізу художнього твору»	2	2	2				
2.	Зміст, схема, алгоритм компаративного аналізу художнього твору	2	2	2				
3.	Літературні системи	2	2	2				
4.	Специфіка імагології	4				4		
5.	Контактно-генетичні і типологічні дослідження. Інтермедіальні студії.	2	2	2				
6.	Інтертекст. Інтертекстуальність. Концепція інтертекстуальності	4				4		
7.	Спільне й відмінне в епічному просторі «Пісні про Роланда» і «Слова о полку Ігоревім»	2	2		2			
8.	«Енеїда» Вергілія і «Енеїда» І.Котляревського: характер міжтекстового зв'язку	2	2		2			
9.	«Мищанин-шляхтич» Мольєра – «Мартин Боруля» І.Карпенко-Карий – «Мина Мазайло» М.Куліша	2	2		2			
10.	Компаративістика в Україні	4				4		
11.	«Айвенго» В.Скотта і «Чорна рада» П.Куліша в світлі жанру історичного роману	2	2		2			
12.	Наукові «школи» в літературній компаративістиці	6				6		
13.	Трансформація традиційних образів: національні варіанти	2	2		2			
	Модульна контрольна робота	2					2	
		38	18	8	10	18	2	
<i>Змістовий модуль 2.</i>								
<i>Компаративний аналіз творів художньої літератури</i>								
14-15.	Українське письменство в світовому літературному контексті	4	4	4				
16.	Міф і міфологічний фактор в літературі	2	2	2				
17.	Література в системі інших видів мистецтв	6				6		
18.	Дослідження діалогу української	6				6		

	літератури зі світовим контекстом							
19.	«Милый друг» Мопассана – «Місто» В.Підмогильного як два варіанти роману кар'єри	2	2		2			
20.	Переклад у системі міжлітературних зв'язків	6				6		
21.	Проблема моделювання компаративного дослідження	4				4		
22.	Художній текст мовою живопису (біблійна і антична тематика Шевченкового живопису)	2	2		2			
	Модульна контрольна робота	2					2	
		34	10	6	4	22	2	
	Разом за семестр	72	28	14	14	40	4	
	Разом за навчальним планом	72	28	14	14	40	4	

III. ПРОГРАМА

Змістовий модуль 1.

Основи теорії та практики компаративного аналізу художнього твору

Лекція 1.

Вступ до

«Компаративного аналізу художнього твору» (2 год.)

Предмет, мета і завдання літературної компаративістики. Структура літературної компаративістики та місце в системі інших наук. Компоненти компаративістики. Предмет порівняльних досліджень і основні моделі компаративістики.

Становлення літературної компаративістики як науки: етапи розвитку, школи, постаті.

Література:

Бакула Б. Кілька міркувань на тему інтегральної компаративістики // Слово і Час. – 2002. – №3. – С.50 – 58.

Будний В.В., Ільницький М.М. Порівняльне літературознавство : Підручник. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. – 430 с.

Гурдуз А. Світова літературна компаративістика: етапи розвитку // Укр. мова й літ. в серед. школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2005. – № 2. – С.114 – 120.

Літературознавча компаративістика: Навч. посібник / Терноп. держ. пед. ун-т ім. В.Гнатюка; Упоряд.: Р.Т.Гром'як, І.В.Папуша.– Тернопіль, 2002.– 334 с.

Наливайко Д. Стан і завдання українського порівняльного літературознавства // Урок української. – 2000. – № 11-12. – С.55 – 58.

Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // Слово і Час. – 2002. – № 3. – С.58 – 67.

Лекція 2.

Зміст, схема та алгоритм компаративного аналізу художнього твору (2 год.)

Місце компаративного аналізу в системі аналітичних підходів до рефлексії над художнім твором.

Порівняння морфологічної будови об'єктів і поєднання подібних у групи як основна операція компаративного методу. Фактори порівняльного методу (природно-порівняльний, історико-типологічний, історико-генетичний).

Етапи компаративного аналізу: підготовчий і основний. Принципи вибору форми порівняльного методу. Поняття основного і фонового матеріалу. Зміст основного етапу порівняльного аналізу.

Психолого-педагогічні та методичні умови проведення компаративного аналізу художнього твору. Позатекстової сфери твору-компарандуму і твору-компаратуму.

Література:

Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // Слово і Час. – 2002. – № 3. – С.58 – 67.

Клименко Ж. Проблема взаємодії літератур у компаративістиці // Зарубіжна література. – 1999. – № 33 – 34. – С.3.

Хроменко І.А. Компаративний аналіз художнього твору // Зарубіжна література в школах України. – №1. – 2013. – С. 8 – 16.

Лекція 3.

Літературні системи (2 год.)

Поняття літературної системи. Типи літературних систем.

Співвідношення концепцій І.Неупокоевої і Д.Дюришина. Спільне й відмінне їхньому у трактуванні літературних систем.

Загальна характеристика літературного регіону, зони та національної літературної системи.

Література:

Азаров Ю.А., Сорокина В.В. Новые исследования в области сравнительного литературоведения // Вестник Моск. ун-та. – Сер.9, Филология. – 1995. – № 1. – С.89 – 96.

Дюришин Д. Межлитературные общности как конкретизация закономерностей мировой литературы // Проблемы особых межлитературных общностей / Под ред. Д.Дюришина. – М.: Наука, 1993. – С.9 – 63.

Неупокоева И.Г. История всемирной литературы. Проблемы системного и сравнительного анализа. – М.: Наука, 1976. – 359 с.

Кузнецова Р.Р. Концепция мировой литературы Диониза Дюришина // Вестник Моск. ун-та. – Сер.9, Филология. – 1995. – № 1. – С.82 – 89.

Лексикон загального та порівняльного літературознавства / За ред. А.Волкова та ін. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с.

Лекція 4.

Контактно-генетичні й типологічні дослідження. Класифікація форм міжлітературного процесу (2 год.)

Генетико-контактні зв'язки: їх понятійний апарат та механізми функціонування. Різновиди генетико-контактних зв'язків у літературі: зовнішніх і внутрішніх, прямих та опосередкованих. За участю сторін: однібічні, двобічні, багатобічні; за участю посередників: прямі (безпосередні) та непрямі (опосередковані); за складом: однорідні, змішані; за тенденцією розвитку: зближення, розходження, взаємодоповнювання.

Проблеми типології. Типологічні сходження. Сутність передумов типологічних сходжень. Суспільно-типологічні сходження. Літературно-типологічні сходження. Психологічно-типологічні сходження. Пріоритетність у сучасній українській компаративістиці порівняльно-типологічних досліджень.

Поняття традиційних образів та сюжетів у світлі літературної компаративістики. Специфіка їх художнього існування в літературі та культурі.

Інтермедіальні й інтердисциплінарні студії.

Література:

Дюришин Д. Теория сравнительного изучения литературы: Пер. со словац. – М.: Прогресс, 1979. – 320 с.

Клименко Ж. Проблема взаємодії літератур у компаративістиці // Зарубіжна література. – 1999. – № 33-34. – С.3.

Кристева Ю. Бахтин, слово, диалог и роман // Вестник Моск. ун-та. Сер.9, Филология. – 1995. – № 1. – С.97 – 125.

Лексикон загального та порівняльного літературознавства / Буковин. центр гуманіт. дослідж.; За ред. А.Волкова та ін. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с.

Наливайко Д. Стан і завдання українського порівняльного літературознавства // Урок української. – 2000. – № 11-12. – С.55 – 58.

Нямцу А. Основы теории традиционных сюжетов. – Черновцы: Рута, 2003. – 80 с.

Одаренко О. Простір розгалужених шляхів: знайомство з гіперлітературою // Всесвіт. – 2003. – № 9-10. – С.161 – 168.

Традиційні сюжети та образи: Монографія / Автор проекту й упоряд.: А.Р.Волков. – Чернівці: Місто, 2004. – 442 с.

Фатеева Н.А. Контрапункт интертекстуальности, или Интертекст в мире текстов. – М.: Агар, 2002. – 280 с.

Ключові слова: *літературна компаративістика, контактна генетика, типологія, імагологія, міжлітературний процес, міжлітературні зв'язки, міфологічний фактор у літературі, міфотворчість, міфологема, міфема, міфопоетична парадигма, реміфологізація, деміфологізація, ремінісценція, алюзія, стилізація, цитація*

Семінар №1. «Слово о полку Ігоревім» і «Пісня про Роланда» у світлі жанру героїчного епосу Середньовіччя: спільне та відмінне

Семінар №2. «Енеїда» Вергілія і «Енеїда» І.Котляревського: характер міжтекстового зв'язку

Семінар №3. «Міщанин-шляхтич» Мольєра – «Мартин Боруля» І.Карпенко-Карого – «Мина Мазайло» М.Куліша: особливості полілогу

Семінар №4. «Айвенго» В.Скотта і «Чорна рада» П.Куліша в світлі жанру історичного роману

Семінар №5. Трансформація традиційних образів: національні варіанти

Змістовий модуль 2.

Компаративний аналіз творів художньої літератури

Лекція 5.

Міф і міфологічний фактор в літературі (2 год.)

Проблеми міфу в сучасній культурології. Міфологія і література.

Міфологічний фактор у літературі: загальнотеоретичні проблеми студіювання. Структурно-змістова характеристика міфологічного фактора в літературі (загальне поняття про його атрибути й модуси виявлення). Літературна міфотворчість та її типологія.

Поняття міфопоетики літературного твору. Міфопоетична система твору (різновиди структури, зміст, складники) та міфопоетична парадигма

Міфологічний фактор у літературі різних епох та художніх систем: особливості симбіозу.

Література:

Козлов А.С. Миф // Западное литературоведение XX в.: Энциклопедия / РАН. ИНИОН; Гл. ред. Е.А.Цурганова. – М.: INTRADA, 2004. – С.257 – 258.

Киченко А.С. Мифопоэтическая интерпретация художественного текста: функционально-типологический и методологический аспект // Питання літературознавства: Зб. наук. пр. / НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – Чернівці: Рута, 2002. – Вип. 9 (66). – С.166 – 169.

Крохина И.П. Мифопоэтизм А.Блока в контексте символистского мифомышления // Известия АН СССР. Сер. лит. и языка. – 1990. – Т.49, № 6. – С.515 – 526.

Лосев А.Ф. Диалектика мифа // Лосев А.Ф. Миф. Число. Сущность. – М.: Мысль, 1994. – С.5 – 216.

Мелетинский Е.М. Поэтика мифа. – 2-е изд. – М.: Изд. фирма “Восточная литература” РАН, школа “Языки русской культуры”, 1995. – 408 с.

Нямцу А.С. Традиція у слов'янських та західноєвропейських літературах (проблеми теорії). – Чернівці: Рута, 2001. – 152 с.

Топоров В.Н. Миф. Ритуал. Символ. Образ: Исследования в области мифопоэтического: Избранное. – М.: Прогресс – Культура, 1995. – 624 с.

Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів // Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М.Зубрицької. – Львів: Літопис, 2002. – С.142 – 172.

Холодов А. Мифопоэтика: мотив и сюжет в системе мировоззрения классика (Ф.М.Достоевский, И.А.Бунин). – Одесса: Астропринт, 2001. – 108 с.

Cuddon J.A. The Penguin Dictionary of Literary Terms and Literary Theory / Revised by C.E.Preston. – 4ed. – London: Penguin books, 1999. – 992 p.

Лекція 6-7.

Українська література в світовому літературному контексті (4 год.)

Античність і Біблія як два джерела художнього діалогу. Українська література і антична художня спадщина. Українська література і Біблія.

Українська література і слов'янський світ.

Україна і традиції західноєвропейських літератур.

Українська література і Америка.

Українська література і літератури Сходу: точки перетину.

Література:

Гальчук О.В. «...Не минає міт!»: античний текст у просторі українського модернізму: Монографія. – Чернівці : Книги-XXI, 2013. – 551 с.

Гурдуз А. Міфопоетична парадигма в українській та західноєвропейській “прозі про землю” кінця XIX – першої третини XX ст.: Монографія. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. П.Могили, 2008. – 216 с.

Лімборський І.В. Європейське та українське Просвітництво: незавершений проект? Реінтерпретація канону: спроба компаративного аналізу літературних парадигм. – Черкаси, 2006. – 364 с.

Матвіїшин В.Г. Україно-французькі літературні зв'язки XIX - поч. XXст. – Львів, 1989. – 168 с.

Наливайко Д.С. Спільність і своєрідність: Українська література в контексті європейського літературного процесу. – К. : Дніпро, 1988. – 395 с.

Нямцу А.Е. Легендарно-міфологіческие структури в славянских и западноевропейских литературах: Учеб. пособие / Черновиц. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. – Черновці : Рута, 2001. – 208 с.

Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму: монографія. – Вид. 2-ге, доп. і переробл. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. – 392 с.

Пригодій С. М. Літературний імпресіонізм в Україні та США: (Типологія та національні особливості). – К. : Нора-принт, 1998. – 311 с.

Сулима В.І. Біблія і українська література / Навч. посіб. – К. : Освіта, 1998. – 400 с.

Традиційні сюжети та образи: моногр. / автор проекту й упоряд.: А.Р.Волков. – Чернівці : Місто, 2004. – 442 с.

Турган О.Д. Українська література кінця XIX - початку XX ст. і античність: (Шляхи сприйняття і засвоєння) / НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – К., 1995. – 175 с.

Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті : В 5 т. / АН УкрРСР. Ін-т літ. ім. Т.Г.Шевченка. – К. : Наук. думка, 1987 – 1991.

Ключові слова: міжлітературний процес, міжлітературні зв'язки, “неоміф”, “вторинна міфологія”, інтертекстуальність, гіпертекст, компаративне дослідження, моделювання, реценція, інтерпретація, трансформація, інтермедіальність

Семінар №6. Г. де Мопассан «Милий друг» – В.Підмогильний «Місто» як два варіанти роману-кар'єри

Семінар №7. Художній текст мовою живопису (біблійна і антична тематика Шевченкового живопису)

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ “КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ”

Загальний обсяг дисципліни: 72 навч. годин, з них: лекційних - 14, семінарських - 14, сам. робота - 40, модульний контроль - 4. Підсумкова форма контролю – залік

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XII	XIII
Модулі	Змістовий модуль 1.						Змістовий модуль II					
Назва модуля	<i>Основи теорії і практики компаративного аналізу художнього</i>						<i>Компаративний аналіз твору художньої літератури</i>					
Кількість балів за модуль	129 балів						105 балів					
Лекції	1	2	3		4		5	6	7			
Дати												
Теми лекцій	Вступ до курсу «Компаративний аналіз художнього твору» (1 б.)	Схема і алгоритм компаративного аналізу художнього твору (1 б.)	Літературні системи: світова література, регіон, зона, національна література (1 б.)		Контактно-генетичні і типологічні дослідження. Форми між літературного процесу (1 б.)		Дослідження світового контексту української літератури: західний вектор (1 б.)	Українська література і світовий контекст (1 б.)	Міф і міфологічний фактор в літературі (1 б.)			
Теми семінарських занять		«Слово о полку Ігоревім» і «Пісня про Роланда» у світлі жанру героїчного епосу Середньовіччя: спільне та відмінне (11 б.)	«Енеїда» Вергілія і «Енеїда» І. Котляревського: характер міжтекстового зв'язку (11 б.)		«Міщанин-шляхтич» Мольєра – «Мартин Боруля» І. Карпенко-Карий – «Мина Мазайло» М. Куліша (11 б.)	«Айвенго» В. Скотта і «Чорна рада» П. Куліша в світлі жанру історичного роману (11 б.)	Трансформація традиційних образів: національні варіанти (11 б.)			Моласан «Милій дружє» і Підмогильний «Місто» (11 б.)	Художній текст мовою живопису (білійна і антична тематика Шевченкового живопису) (11 б.)	
Самостійна робота		Самостійні роботи № 1 – 4 (45 балів)				Самостійні роботи № 5 – 8 (55 балів)						
Види пот. контролю		МКР – 25 б.				МКР – 25 б.						

IV. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінар №1.

«Слово о полку Ігоревім» і «Пісня про Роланда» у світлі жанру героїчного епосу Середньовіччя: спільне та відмінне

План

1. Історія створення
2. Проблема авторства.
3. Тема та ідея
4. Провідні мотиви, характер конфлікту
5. Реальність і фантастика. Специфіка вираження релігійних мотивів
6. Епічний герой: образ мудрого правителя, ідеальний васал, бунтівний «барон» (князь)
7. Особливості поетики
8. Питання жанрової природи творів.

Література:

Білоус П. «Слова о полку Ігоревім»: казка зі щасливим кінцем? // Українська мова й література в середніх школах, ліцеях, гімназіях та колежіамах. – 2002. – №4. – С. 66 – 72.

Гуревич А. Проблемы средневековой народной культуры. — М., 1981.

Качуровський І. «Пісня про Роланда» в українському перекладі Василя Щурата // Всесвіт. — 1994. — № 9.

Костіков І. Слово про «Слово» // Українська мова й література в середніх школах, ліцеях, гімназіях та колежіамах. – 2000. – №4. – С. 208 – 213.

Махновець Л. Про автора «Слова о полку Ігоревім». К. —1989.

Мелетинский С. Происхождение героического эпоса. — М., 1963.

Охріменко П.П. Ігор Святославович як герой «Слова о полку Ігоревім» і як історична особа // Українська мова й література в школі. – 1985. – №8. – С. 18-19.

Півторак Г. Проблема авторства «Слова о полку Ігоревім» // Українська мова та література. – 1998. – №. 4.

Пушик С. Криваве весілля на Каялі (Слов'янська міфологія і «Слово о полку Ігоревім») // Пушик С. Дараби плывуть у легенду. – К. : Рад. письменник, 1990. – С. 5 – 226.

Самарин Р. «Песнь о Роланде» и проблемы литературного анализа // Самарин Р. Зарубежная литература. — М., 1987.

Смирнов А. Старофранцузский героический эпос и “Песнь о Роланде”. – М., 1964.

Семінар №2.

«Енеїда» Вергілія і «Енеїда» І.Котляревського: характер міжтекстового зв'язку

План

1. Літературна доля Вергілієвої «Енеїди»: тенденції реципіювання (повідомлення).
2. Історія створення «Енеїди» І.Котляревського.
3. Проблематика і політична тенденційність Вергілієвої «Енеїди». Поема І.Котляревського і «виклики» часу.

4. «Енеїда» І.Котляревського як енциклопедія життя українського суспільства.

5. Система образів поеми (образ Енея і його роль у поемах; ідейно-художнє наповнення образів богів; зображення в поемах воїнської доблесті й вірності (Низ і Евріал).

6. Жанрово-стилістичні особливості поем.

Література:

Горбань А. Алюзійний простір «Енеїди» І.Котляревського: колоніальний аспект // Інтернет-джерело. – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/6903/1/Анфіса%20Горбань.PDF>

Гундорова Т. «Малоросійський маскарад»: колоніальний дискурс в «Енеїді» Котляревського і навколо неї / Тамара Гундорова // Українська мова та література. – 2004. – Число 25 – 28. – С. 9 – 16.

Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. / Микола Зеров // Твори: У 2-х т. – К. : Дніпро, 1990. – С.4 – 30.

Ошеров С. История, судьба и человек в “Энеиде” Вергилия // Античность и современность. – М., 1972.

Полонская К.П. Римские поэты эпохи принциата Августа. – М., 1963.

Тахо-Годи А.А. Хтонические мотивы в “Энеиде” Вергилия как один из принципов стиля // Вопросы классической филологии. – 1979. – №5.

Ткачук М. Творчість Івана Котляревського: антропологічний та естетичний дискурс: Монографія. — Суми: Вид-во СумДУ, 2009. – 216 с.

Ткачук М. П. «Енеїда» І. Котляревського: до проблеми типології наратора / М. П. Ткачук // Вісник Черкаського ун-ту : [зб. наук. ст.]. – Черкаси, 2003. – С. 3 – 11.

Семінар №3.

«Міщанин-шляхтич» Мольєра – «Мартин Боруля» І.Карпенко-Карого – «Міна Мазайло» М.Куліша: особливості полілогу

План

1. Міщани і міщанство як проблематика комедій.
2. Основа конфліктів, їх типологія (соціальні, політичні, любовні, моральні).
3. Проблемні комплекси п'єс: корекція часу і простору
4. Історичний колорит комедій Мольєра, Карпенка-Карого і Куліша.
5. Подібність і відмінність сюжетних ліній.
6. Специфіка засобів комічного в аналізованих творах.

Література:

Ганіч Н. Герої Мольєра, Куліша та Карпенко-Карого – носії однієї пристрасті: за п'єсами «Міщанин-шляхтич», «Міна Мазайло», «Мартин Боруля» / Н.Ганіч // Зарубіжна література. – 2007. – число 45. – С. 13–16.

Карпенко-Карий І. П'єси / Вст. стаття Л. Стеценко. – К. : Мистецтво, 1982. – 205 с.

Мольєр Ж. Б. Полное собрание сочинений в 4-х томах.– М. : Искусств-во, 1966. – Т.3. – 544 с.

Фурсова Л. Мистецькі паралелі: Ж. Б. Мольєр «Міщанин-шляхтич», І. Карпенко-Карий «Мартин Боруля»: компаративний ідейно-тематичний аналіз / Л.Фурсова // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2004. - №4. – С. 16–20 .

Шухорова А. Традиція Мольєра в українській літературі «Мартин Боруля» І. Карпенко-Карого та «Мина Мазайло» М. Куліша / А.Шухорова // Зарубіжна література. – 2001. – число 43 – С. 11.

Семінар №4.

**«Айвенго» В.Скотта і «Чорна рада» П.Куліша
в світлі жанру історичного роману**

План

1. Українські рецепції творчості Вальтера Скотта (повідомлення)
2. Особливості використання П.Кулішем вальтер-скоттівської моделі історичного роману:
  - 2.1. інтерес до переламних моментів історії, характерний конфлікт;
  - 2.2. співвідношення історичної і художньої правди;
  - 2.3. переплетення історичної і особистісної теми як основа сюжетного руху.
3. «Чорна рада» : українська істрія очима «культурника» Куліша

Література:

- Багрій Р. Шлях сера Вальтера Скотта на Україну. – К., 1993
- Девдюк І.В. Англійська література у творчій діяльності П.Куліша (переклади, критичне сприйняття. Творче засвоєння): Авторфе. дис. канд. філ. наук: за спец. 10.01.05 / Девдюк І.В. – К., 1999. – 20 с.
- Петриченко Г. Особливості використання вальтер-скоттівської моделі у творчості Пантелеймона Куліша та Миколи Гоголя / Петриченко Г. // <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukrasi/philology/2012/193-181-19.pdf>
- Попадинець О. Вальтер Скотт в українських перекладах та критиці / Попадинець Оксана // <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/30981/44-Popadynets.pdf?sequence=1>

Семінар №5.

**Трансформація традиційних образів: національні варіанти
(від Прометея Есхіла до Прометея Павла Тичини)**

План

1. Міфема Прометея в античній традиції: дві версії інтерпретації.
2. Образ Прометея в традиції романтизму і тема бунту.
3. Специфіка прочитання образу Прометея в неоромантизмі: трагічний і трагікомічний аспекти.
4. Трансформація античного сюжету в поезії П. Тичини. Поема-феєрія «Прометей», вірші «Прометей», «Ходить Фауст», «Слався!» як складові Тичининої антиутопії:
  - 4.1. характерні риси метажанру;
  - 4.2. переосмислення персонажа;
  - 4.3. суспільне й особисте в підтексті твору;
  - 4.4. традиційне і нове в антиутопії П. Тичини.

Література:

Барка В. К. Відхід Тичини / В. К. Барка // Українське слово : Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. : У 4-х т. – К. : Рось, 1994. – Т. 1. – С. 542 – 550.

Білецький О. І. «Прометей» Есхіла і його потомки в світовій літературі / О. І. Білецький // Білецький О. І. Зібрання праць : У 5-ти т. – К. : Наук. думка, 1966.

Т. 5 : Зарубіжні літератури. – С. 129 – 180.

Гальчук О. «...І в хаосі творить скарби»: античні образи й мотиви в поетичній інтерпретації Павла Тичини / Оксана Гальчук // Слово і час. – 2012. – № 3. – С. 88 – 101.

Тичина П. Г. Про вічні типи в світовому письменстві / П. Г. Тичина // Тичина П. Збір. творів: У 12 т. – Т. 8. Кн. I : Статті, рецензії, доповіді, виступи / Упоряд. та приміт. А. М. Полотай; Ред. М. Г. Жулинський / П. Г. Тичина. – К. : Наук. думка, 1986. – С. 10 – 15.

Турган О. Д. «Життя і вогонь дав людям Прометей і знав, що муки ждуть його за теє...» / Ольга Турган // Біблія і культура. – 2009. – №11. – С. 190 – 198.

Турган О. Д. Українська література кінця ХІХ – початку ХХ ст. і античність (шляхи сприйняття і засвоєння) / О. Д. Турган. – К. : Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 1995. – 176 с.

Семинар №6.**Гі де Мопассан «Милий друг» – В.Підмогильний «Місто» як два варіанти роману кар'єри****План**

1. «Милий друг» Гі де Мопассана як варіант роману-кар'єри. Характерологія жанру.
2. Місце роману В.Підмогильного в українській прозі 1930-х років. Питання типологічної спорідненості роману В.Підмогильного і Гі де Мопассана в критиці (Ф.Якубський, М.Могилянський, А.Хуторян, Г.Костюк та ін.)
3. Проблематика романів і її культурно-соціальний контекст.
4. Жорж Дюруа і Степан Радченко: герої на межі. Проблема відчуження і її вираження в романах.
5. Специфіка розкриття теми міста.
6. Поняття свободи творчості в Гі де Мопассана і В.Підмогильного.

Література:

Костюк Г. В.Підмогильний // Підмогильний В. Місто. – М., 1990. – 250 с.

Луцій С. Український «Любий друг»? В.Підмогильний. «Місто» // Слово і час. – 1999. – №7. – С.54 – 57.

Мельник В. Валер'ян Підмогильний в ідейно-естетичному контексті першої половини ХХ-го століття (Концепція людини): Дис. д-ра філол. наук / Український вільний ун-т. – Мюнхен, 1993. – 19 с.

Підмогильний В. Оповідання. Повість. Романи. – К. : Наукова думка, 1991. – 800 с.

Рибалко Ю. Психологічні паралелі у творчості В.Підмогильного та В.Домонтовича (на прикладі «Повісті без назви» і «Доктора Серафікуса») // Слово і час. – 2002. – №10. – С.60 – 68.

Ставицька Л. Мовно-образна структура роману В.Підмогильного «Місто» // Слово і час. – 1998. – №7. – С.54 – 57.

*Семинар №7.***Художній текст мовою живопису**

План

1. Література і живопис: типологія взаємин
2. Науково-прикладні зацікавлення Т.Шевченка-художника.
3. Взаємодія мистецтв у творчості Т.Шевченка (музика і література; візуалізація і слово, «кінематографізм»)
4. Автопортрети і особливості індивідуальної художньої картини світу Т.Шевченка.
5. Концепти Шевченкової творчості у словесному й візуальному вираженні.
5. Біблійна і антична тематика Шевченкового живопису.

Література:

Бірюлов Ю. О. Мистецтво львівської сецесії / Бірюлов Ю. О. – Львів: «Центр Європи», 2005. – 184 с.

Генералюк Леся. Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і мистецтва. — К.: Наук. думка, 2008. — 544 с.

Література й образотворче мистецтво [Зб. статей. Редколегія: доц. Б. О. Шайкевич (відповідальний редактор) та ін.]. – К. : Видавництво Київського університету, 1971.

Литература и живопись (Опыт изучения взаимодействия искусств): Уч. пособие по спецкурсу / Н. В. Гашева, Н. Н. Гашева, Е. Ю. Белозерова, Г. Н. Плюснина. – Пермь, 1990. – 79 с.

Шахова К. О. Література та образотворче мистецтво / Літературно-критичний нарис. – К. : Дніпро, 1987. – 195 с.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ КОМПАРАТИВНОГО АНАЛІЗУ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ

Тема 1. Компаративістика в Україні (4 год.)

Становлення літературної компаративістики як науки: етапи розвитку, школи, постаті.

Компаративістика в ХІХ ст. М. Драгоманов, І. Франко, Леся Українка.

ХХ століття як новий етап в розвитку української компаративістики.

Вектор сучасних досліджень з компаративістики.

Наукові «школи» української компаративістики, її представники.

Література:

Бакула Б. Кілька міркувань на тему інтегральної компаративістики // Слово і Час. – 2002. – №3. – С.50-58.

Гром'як Р. Літературознавча компаративістика та перекладознавство: дотичність, перетини, колізії // Слово і Час. – 2002. – № 8. – С.49-58.

Гурдуз А. Світова літературна компаративістика: етапи розвитку // Укр. мова й літ. в серед. школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2005. – № 2. – С.114-120.

Наливайко Д. Стан і завдання українського порівняльного літературознавства // Урок української. – 2000. – № 11-12. – С.55-58.

Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // Слово і Час. – 2002. – № 3. – С.58-67.

Тема 2. Специфіка імагології як галузі літературної компаративістики (2 год.)

Специфіка імагології як складової компаративістики.

Історія світової імагології. Сучасний стан.

Українська імагологія: характер досліджень, проблеми, перспективи.

Завдання: Обрати конкретно-національний ракурс імагологічних студій і дати його характеристику (на певний історичний період). Довести важливість імагологічних досліджень у сучасному світі.

Література:

Современное зарубежное литературоведение: Страны Западной Европы и США: Концепции. Школы. Термины / Рос. Акад. наук. ИНИОН; Сост. И.П.Ильин, Е.Л.Цурганова. – М.: Интрада, 1996. – 520 с.

Лексикон загального та порівняльного літературознавства / Буковинський центр гуманітарних досліджень; За ред. А.Волкова та ін. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с.

Літературознавча компаративістика: Навч. посібник /Тернопіл. держ. пед. ун-т ім. В.Гнатюка; Упоряд.: Р.Т.Гром'як, І.В.Папуша.– Тернопіль, 2002.– 334 с.

Літературознавча рецепція і компаративістичний дискурс: Монографія / За ред. Р.Гром'яка. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 367 с.

Наливайко Д.С. Очима Заходу: Рецепція України в Західній Європі ХІ-ХУІІІ ст. – К.: Основи, 1998. – 578 с.

Форма перевірки роботи: перевірка тез відповідних положень.

Тема 3. Інтертекст. Концепція інтертекстуальності (4 год.)

Сутність поняття “інтертекстуальність” (спектр підходів, дискусії).

Інтертекстуальність у компаративістиці.

Види інтертекстуальності. Практика інтертекстуальних досліджень.

Гіперлітература: поняття, художня практика, дискусії навколо.

Література:

Астаф'єв О. Інтертекстуальність як літературна стратегія // Дивослово. – 2000. – № 2. – С.5-7.

Ильин И.П. Интертекстуальность // Литературная энциклопедия терминов и понятий / Гл. ред. и сост. А.Н.Николюкин. – М.: Интелвак, 2001. – С.307-309.

Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М.Зубрицької. – 2-е вид., допов. – Львів: Літопис, 2002. – 832 с.

Кристева Ю. Бахтин, слово, діалог и роман // Вестник Моск. ун-та. Сер.9, Филология. – 1995. – № 1. – С.97-125.

Науменко А.М. Філологічний аналіз тексту: (Основи лінгвопоетики): Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. – Вінниця: Нова Книга, 2005. – 416 с.

Фатеєва Н.А. Контрапункт интертекстуальности, или Интертекст в мире текстов. – М.: Агар, 2002. – 280 с.

Тема 4. Наукові “школи” в літературній компаративістиці (6 год.)

Поняття наукової “школи”.

Французька “школа” в літературній компаративістиці (загальна характеристика).

Американська “школа” в компаративістиці (загальна характеристика).

Російська “школа” в компаративістиці (загальна характеристика).

Українська “школа” в компаративістиці (загальна характеристика).

Польська “школа” в компаративістиці (загальна характеристика).

Інші “школи” в компаративістиці (загальна характеристика).

Завдання: Пояснити зміну впливу у світі французької “школи” компаративістики американською. Визначити особливості розвитку української й російської компаративістики. Назвати найголовніші риси сучасних польської і словацької компаративістики.

Література:

Бакула Б. Кілька міркувань на тему інтегральної компаративістики // Слово і Час. – 2002. – № 3. – С.50-58.

Гнатюк М. До проблеми теорії порівняльно-історичного літературознавства в Україні: (друга половина ХІХ - початок ХХ ст.: М.Драгоманов, І.Франко, О.Колесса) // V Конгрес Міжнародної асоціації українців: Літературознавство: Кн.1 / Упоряд. і відп. ред. О.Мишанич. – Чернівці: Рута, 2003. – С.117-121.

Горский И.К. Об отличии литературной компаративистики от сравнительно-исторического литературоведения // Контекст: Литературно-теоретические исследования. – М.: Наука, 1990. – С.141-160.

Гром'як Р. Літературна рецепція в компаративістичних студіях // Слово і Час. – 2002. – № 2. – С.26-30.

Гром'як Р. Літературознавча компаративістика та перекладознавство: дотичність, перетини, колізії // Слово і Час. – 2002. – № 8. – С.49-58.

Гурдуз А. Світова літературна компаративістика: етапи розвитку // Укр. мова й літ. в серед. школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2005. – № 2. – С.114-120.

Лексикон загального та порівняльного літературознавства / Буковинський центр гуманітарних досліджень; За ред. А.Волкова та ін. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с.

Наливайко Д. Стан і завдання українського порівняльного літературознавства // Урок української. – 2000. – № 11-12. – С.55-58.

Форма перевірки роботи: перевірка тез відповідних положень.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ

Тема 5: Література в системі інших видів мистецтв: характер і динаміка розвитку досліджень (6 год.)

Історія становлення галузі й сучасний стан. Проблема перекодування різних видів мистецтв.

Література й живопис і музика.

Література й скульптура та архітектура.

Завдання: 1) Визначити пріоритети галузі компаративістики “література в системі інших видів мистецтв” у сучасній Україні; 2) Прокоментувати явище синестезії в літературі.

Література:

Генералюк Леся. Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і мистецтва / Л.Генералюк. – К., 2008. – 544 с.

Наливайко Д. Література в системі мистецтв як галузь порівняльного літературознавства // Слово і Час. – 2003. – № 5. – С. 10-18; № 6. – С.7-19.

Наливайко Д. Стан і завдання українського порівняльного літературознавства // Урок української. – 2000. – № 11-12. – С.55-58.

Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // Слово і Час. – 2002. – № 3. – С.58-67.

Папуша І. Огляд методологічних засад методології літературознавчої компаративістики // Київ. старовина. – 2002. – № 4. – С.78-87.

Тишуніна Н.В. Взаимодействие искусств в литературном произведении как проблема сравнительного литературоведения // Филологические науки. – 2003. – № 1. – С.19-26.

Тема 6. Дослідження діалогу української літератури зі світовим контекстом(6 год.)

Стан і тенденції порівняльних студій у сучасній Україні. Наукові центри.

Профіль досліджень “Україна і слов’янський світ”.

Профіль досліджень “Україна і Західна Європа»

Профіль досліджень “Україна і Америка»

Профіль досліджень “Україна і Схід»

Завдання: Проаналізувати наукову діяльність окремого українського дослідницького центру, вченого або групи вчених (можлива доповідь).

Висвітлити стан дослідження одного чи кількох названих вище компаративних профілів в Україні.

Література:

Міжнаціональні горизонти і компаративістичний дискурс сучасних літературознавчих студій: Монографія / Терноп. нац. пед. ун-т ім. В.Гнатюка; За ред. Р.Т.Гром'яка. – Тернопіль: РВВ ТНПУ, 2005. – 320 с.

Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща. – К.: Основи, 2002. – 328 с.

Нахлік Є. Доля – Los – Судьба: Шевченко і польські та російські романтики /. Львів. від-ня Ін-ту л-ри ім. Т.Г.Шевченка НАН України. – Львів, 2003.– 568 с.

Овчаренко Н.Ф. Міфологема землі в канадській і українській прозі. – К., 1996. – 199 с.

Пригодій С. М. Літературний імпресіонізм в Україні та США: (Типологія та національні особливості). – К.: Нора-принт, 1998. – 311 с.

Силантьєва В.І. Художнє мислення перехідного часу (література та живопис): А.Чехов, І.Левітан, В.Серов, К.Коровін. – Одеса: Астропринт, 2000. – 352 с.

Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті: В 5 т. Т.1-5 / АН УкрРСР. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – К.: Наук. думка, 1987-1991.

Тема 7. Переклад у системі міжлітературних зв'язків(6 год.)

Різновиди перекладу.

Історія перекладу.

Особливості художнього перекладу.

Проблема статусу перекладу в системі міжлітературних зв'язків.

Перекладацтво в сучасній Україні.

Завдання: Проаналізувати ряд українських (за можливістю російських, польських та ін.) перекладів поезії зарубіжного автора. Зіставте переклади з оригіналом та між собою. Прокоментувати сучасний стан українського перекладознавства.

Література:

Коптілов В. Теорія і практика перекладу. – К.: Юніверс, 2002. – 280 с.

Лімборський І. (Ре)презентація і (ре)інтерпретація „чужого” слова при художньому перекладі за доби глобалізації (з погляду літературознавчої компаративістики) / Ігор Лімборський // Слово і Час. – 2010. – № 9. – С. 59-66.

Матвіїшин В.Г. Зарубіжна література в перекладах українських письменників ХІХ-ХХ ст. // Зарубіжна літ. в навч. закладах. – 2004. – № 3. – С.2-10.

Москаленко М. Нариси з історії українського перекладу // Всесвіт. – 2006. – № 1-2. – С.172-190; № 3-4. – С.154-171; № 5-6. – С.

Радчук В. Глобалізація і переклад // Всесвіт. – 2002. – № 5-6. – С.127-136.

Снігур С. Стан сучасного перекладознавства на Заході // Всесвіт. – 2003. – №3-4. – С.117-123.

Содомора А. Українське перекладознавство на рубежі ХХІ віку // Слово і Час. – 1998. – № 8. – С.16-18.

Стріха М. Переклад як націєтворення // Зарубіжна література – 2003. – № 14. – С.13-14.

Тетеріна О. Переклад як чинник розвитку нової української літератури (поч. ХІХ ст.) // Слово і Час. – 2002. – № 11. – С.14-19.

Ткаченко А.О. Художній переклад як мистецтво слова // Всесвітня літ. в серед. навч. закладах України. – 2001. – № 11. – С.87-89.

Художественный перевод и взаимодействие литератур // Вопросы литературы. – 1979. – № 5. – С.3-82.

Чередниченко О. Українське перекладознавство у контексті світової науки // Другий міжнародний конгрес українців: Мовознавство: Львів, 22-28 серпня 1993 р. – Львів, 1993. – С.277-281.

Тема 8. Проблеми моделювання компаративного дослідження (4 год.)

Контактно-генетичні дослідження.

Типологічні дослідження.

Сучасний тип синтетичних студій.

Завдання: Проведення експериментального моделювання компаративних студій / занять за означеними типами (“герой – герой”; “вір – вір”; “художній образ твору одного автора у творчості іншого митця”; “творчість автора – творчість автора”; “творчість (творчий метод) автора (-ів) в інонаціональному літературному контексті”; “літературний напрям (течія) – літературний напрям (течія)” тощо).

Література:

Лімборський І.В. Європейське та українське Просвітництво: незавершений проект? Реінтерпретація канону: спроба компаративного аналізу літературних парадигм. – Черкаси, 2006. – 364 с.

Матвійшин В.Г. Україно-французькі літературні зв'язки ХІХ - поч. ХХст. – Львів, 1989. – 168 с.

Наливайко Д.С. Типологія української реалістичної літератури на європейському тлі // Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. – К.: Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2006. – С.277-312.

Нямцу А. Миф. Легенда. Литература: (теоретические аспекты функционирования): Монография. – Черновцы: Рута, 2007.

Пригодій С. М. Літературний імпресіонізм в Україні та США: (Типологія та національні особливості). – К.: Нора-принт, 1998. – 311 с.

Турган О.Д. Українська література кінця ХІХ - початку ХХ ст. і античність: (Шляхи сприйняття і засвоєння) / НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – К., 1995. – 175 с.

Современные зарубежные литературоведческие концепции: герменевтика, рецептивная эстетика: Реф. сб. – М., 1983. – 184 с.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Основи теорії і практики компаративного аналізу художнього твору			
Тема 1. Компаративістика в Україні. Становлення літературної компаративістики як науки: етапи розвитку, школи, постаті (4 год.)	Самостійна робота	10	II-III
Тема 2. Специфіка імагології як галузі літературної компаративістики. Специфіка імагології як складової компаративістики. Історія світової імагології. Сучасний стан. Українська імагологія: характер досліджень, проблеми, перспективи (4 год.)	Самостійна робота	10	IV-V
Тема 3. Інтертекст. Концепція інтертекстуальності. Сутність поняття “інтертекстуальність” (спектр підходів, дискусії). Інтертекстуальність у компаративістиці. Види інтертекстуальності. Практика інтертекстуальних досліджень. Гіперлітература: поняття, художня практика, дискусії навколо (4 год.)	Самостійна робота	10	VI- VII
Тема 4. Наукові “школи” в літературній компаративістиці. Поняття наукової “школи”. Французька “школа” в літературній компаративістиці. Американська “школа” в компаративістиці. Російська “школа” в компаративістиці. Українська “школа” в компаративістиці. Польська “школа” в компаративістиці. Інші “школи” в компаративістиці (6 год.)	Самостійна робота	15	VIII - IX
<i>Всього: 18 годин</i>	<i>Разом: 45 балів</i>		
Змістовий модуль 2. Компаративний аналіз твору художньої літератури			
Тема 5. Література в системі інших видів мистецтв: характер і динаміка розвитку досліджень. Історія становлення галузі й сучасний стан. Проблема перекодування різних видів мистецтв. Література й живопис і музика. Література й скульптура та архітектура (6 год.)	Самостійна робота	15	X-XI
Тема 6. Дослідження діалогу української літератури зі світовим контекстом. Стан і тенденції порівняльних студій у сучасній Україні. Наукові центри. Профіль досліджень “Україна і слов’янський світ”. Профіль досліджень “Україна і Західна Європа та Америка”. Профіль досліджень “Україна та країни інших регіонів”. Профіль “Теоретико-методологічні студії” (6 год.)	Самостійна робота	15	X-XI

Тема 7. Переклад у системі міжлітературних зв'язків. Різновиди перекладу. Історія перекладу. Особливості художнього перекладу. Проблема статусу перекладу в системі міжлітературних зв'язків. Перекладацтво в сучасній Україні (6 год.)	Самостійна робота	15	ХІІ-ХІІІ
Тема 8. Проблеми моделювання компаративного дослідження. Контактно-генетичні дослідження. Типологічні дослідження. Сучасний тип синтетичних студій(4 год.)	Самостійна робота	10	ХІІ-ХІІІ
Всього: 22 години	Разом: 55 балів		
Всього: 40 годин	Разом: 100 балів		

VII. ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНОЇ МОДУЛЬНОЇ РОБОТИ МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА №1

I. Ознайомчо-орієнтаційний рівень (5 б)

1. Науковий етап розвитку літературної компаративістики розпочинається...
  - а) в античний час;
  - б) у середині XX ст.;
  - в) у XVIII ст.;
  - г) у II пол. XIX ст.
2. Імагологія розглядає...
  - а) національні образи;
  - б) образи одної культури крізь призму сприйняття іншої національної культури;
  - в) культурологічні міфи окремих націй;
  - г) національні іміджі країн світу.
3. Класичною в літературній компаративістиці вважається школа...
  - а) англійська;
  - в) німецька;
  - б) американська;
  - г) французька.
4. Генетико-контактологічний підхід у компаративістиці змінюється типологічним...
  - а) у середині XX ст.;
  - б) на початку XXI с.;
  - в) у середині XIX ст.;
  - г) тільки в американських дослідженнях сер. XX ст.
5. У сучасних компаративістичних студіях домінує...
  - а) контактна генетика;
  - б) синтез типології і контактної генетики;
  - в) генетична контактологія;
  - г) типологія.
6. Проміжною ланкою між національною й регіональною літературними системами є...
  - а) світова літературна система;
  - б) зональна літературна система;
  - в) літературна підзона;
  - г) літературний підрегіон.
7. Арабо-мусульманська, балканська, балтійська, скандинавська, слов'янська літературні (культурно-літературні) системи є...
  - а) національними;
  - в) зональними;
  - б) регіональними;
  - г) часовими.

8. “Конструюючи” лінію модерністської міфотворчості також називають...

- а) “безсвідомою”;
- в) “свідомою”;
- б) “джойсівською”;
- г) “кафкіанською”;
- г) “стихійною”.

9. Запозичення, наслідування, стилізація належать до сфери...

- а) контактено-генетичних зв’язків;
- б) генетичних зв’язків;
- в) контактних зв’язків;
- г) типологічних сходжень.

10. Умовний розподіл компаративістів на контекстуалістів і неконтекстуалістів пов’язаний з періодом розвитку літературної компаративістики...

- а) офіційного визнання;
- б) “першої кризи”;
- в) “другої кризи”.

II. Понятійно-аналітичний рівень (10 б)

1. Визначте характер зв’язку чи іншого типу співвідношень „Слова о полку Ігоревім” і „Пісні про Роланда”.

2. Який характер зв’язку чи іншого типу співвідношень Вергілієвої «Енеїди» і „Енеїди” І.Котляревського.

3. Визначте тип співвідношень творів „Камінний господар” Лесі Українки і „Дон-Жуан” Дж.Г.Байрона.

4. Наведіть власні приклади типів опрацювання письменником легендарно-міфологічного матеріалу (міфологізації, реміфологізації, деміфологізації).

5. Визначте тип співвідношень творів „Чорна рада” П.Куліша і „Айвенго” В.Скотта.

6. Визначте тип співвідношень творів „Мина Мазайло» М.Куліша і „Міщанин-шляхтич” Ж.-Б. Мольєра.

7. Визначте тип співвідношень творів „Лісова пісня” Лесі Українки і „Затонулий дзвін” Г.Гауптман.

8. Визначте тип співвідношень творів „Місто” В.Підмогильного і „Милий друг” Г.де Мопассана.

9. Визначте тип співвідношень творів „Фауст” Й.В.Гете і „Фауст” Г.Косинки.

10. Визначте характер зв’язку чи іншого типу співвідношень поезії Олександра Олеся і Ш.Бодлера.

III. Продуктивно-синтетичний рівень (10 б)

1. Дайте оцінку явищу байронізму в світовій літературі з погляду порівняльного літературознавства.

2. Визначте своєрідність і статус онаціоналізації в системі міжлітературного процесу. Наведіть приклади.

3. Проаналізуйте власний приклад (наявного чи можливого й доцільного) міжмистецького дослідження. Визначте його різновид.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА №2 (25 балів)

ВАРІАНТ № 1

1. Обґрунтуйте причини і наслідки періоду „першої кризи” в розвитку літературної компаративістики.
2. Проаналізуйте ключові різнорівневі подібності й відмінності в романах Пантелеймона Куліша „Чорна рада” і Вальтера Скотта „Айвенго”.
3. Проаналізуйте міфопоетичну систему новели В. Стефаніка „Камінний хрест”.

ВАРІАНТ № 2

1. Обґрунтуйте причини періоду „другої кризи” в розвитку літературної компаративістики.
2. Визначте й обґрунтуйте характер зв'язку чи іншого типу співвідношень „Слова о полку Ігоревім” і „Пісні про Роланда”.
3. Проаналізуйте міфопоетичну систему роману І. Багряного „Сад Гетсиманський”.

ВАРІАНТ № 3

1. Дайте оцінку стану й тенденцій розвитку сучасної літературної компаративістики.
2. Визначте й обґрунтуйте характер зв'язків чи іншого типу співвідношень байок Ж. де Лафонтена, І. Крилова і Л. Глібова „Вовк і Ягня”.
3. Проаналізуйте власний приклад контактено-генетичних зв'язків у літературі. Доведіть, що тип зв'язку / іншого різновиду співвідношення обраних Вами об'єктів літературного процесу кваліфікується саме як контактено-генетичний.

ВАРІАНТ № 4

1. Обґрунтуйте специфіку предмета дослідження імагології і власне статус імагології.
2. Визначте й обґрунтуйте характер зв'язку чи іншого типу співвідношень творів „Fata morgana” М. Коцюбинського і „Земля” Е. Золя.
3. Проаналізуйте власний приклад (наявного чи можливого й доцільного) дослідження профілю „антична спадщина і література”.

ВАРІАНТ № 5

1. Проаналізуйте власний приклад типу опрацювання письменником легендарно-міфологічного матеріалу „міфологізація”.
2. Визначте й обґрунтуйте характер зв'язку чи іншого типу співвідношень творів „Лісова пісня” Лесі Українки і „Затонулий дзвін” Г. Гауптман.
3. Визначте й обґрунтуйте характер зв'язку чи іншого типу співвідношень творів „Перевтілення” Ф. Кафки і „Перевтілення” Р. Бредбері.

ВАРІАНТ № 6

1. Проаналізуйте власний приклад типу опрацювання письменником легендарно-міфологічного матеріалу „реміфологізація”.

2. Визначте й обґрунтуйте характер зв'язку чи іншого типу співвідношень творів „Камінний господар” Лесі Українки і „Дон-Жуан” Дж.Г.Байрона.

3. Проаналізуйте своєрідність інтерпретації української мазепіани в європейському контексті.

ВАРІАНТ № 7

1. Обґрунтуйте домінантність імагологічних студій у сучасній українській компаративістиці, наведіть (наявні чи можливі й доцільні) варіанти таких досліджень і схарактеризуйте їх.

2. Проаналізуйте власний приклад типу опрацювання письменником легендарно-міфологічного матеріалу „деміфологізація”.

3. Проаналізуйте своєрідність інтерпретації біблійних образів у новелі В.Стефаніка „Сини”. Поясніть характер зв'язку чи іншого типу співвідношень цього твору й біблійного контексту.

ВАРІАНТ № 8

1. Проаналізуйте власний приклад (наявного чи можливого й доцільного) міжмистецького дослідження. Визначте його різновид.

2. Обґрунтуйте належність трилогії Дж.Р.Р.Толкієна „Володар пернів” до авторської міфотворчості.

3. Проаналізуйте ключові різнорівневі подібності й відмінності в романах В.Підмогильного „Місто” і Гі де Мопассана „Любий Друг”.

ВАРІАНТ № 9

1. Обґрунтуйте специфіку предмета вивчення розділу компаративістики „література в системі мистецтв та інших видів духовно-практичної діяльності людини”.

2. Обґрунтуйте специфіку антивоєнної романістики О.Гончара, Е.М.Ремарка і Е.Хемінгуея (твори на вибір). Поясніть характер зв'язків чи іншого типу співвідношень цих творів.

3. Проаналізуйте з точки зору порівняльного літературознавства специфіку становлення й творчості письменника-білінгва на прикладі Пантелеймона Куліша.

ВАРІАНТ № 10

1. Проаналізуйте власний приклад авторської міфотворчості. Доведіть, що обраний (-і) Вами твір (твори) можуть бути віднесені до авторської міфотворчості.

2. Визначте й обґрунтуйте характер зв'язків чи іншого типу співвідношень антиутопій Дж.Оруелла „1984”, О.Хакслі „О дивний новий світ”, Замятіна „Ми”.

3. Проаналізуйте своєрідність інтерпретації біблійних образів у творах Т.Шевченка (на вибір). Поясніть характер зв'язку чи іншого типу співвідношень цих творів і біблійного контексту.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни “Компаративний аналіз художнього твору” оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов’язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового контролю здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, в якій зазначено види і терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1 та 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	7	7
2.	Відвідування семінарів	1	7	7
3.	Виконання завдання із самостійної роботи	5	20	100
4.	Робота на семінарському занятті	10	7	70
7.	Модульна контрольна робота	25	2	50
	залік			
Максимальна кількість балів – 234, коефіцієнт – 2,3				

Таблиця 8.2

Шкала успішності

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90 – 100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасне виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність та оригінальність виконаного завдання;
- творчий підхід у виконання завдань, ступінь засвоєння матеріалу;
- ініціативність у навчальній діяльності.

ІХ. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- робоча навчальна програма;
- навчальні посібники;
- глосарій курсу;
- завдання для самостійної роботи;
- темарій семінарських занять;
- питання для поточного модульного контролю;
- завдання для підсумкового контролю.

Методи навчання

Компаративний, фундаментальний, комбінований, пояснювально-ілюстративний, проблемного викладу навчального матеріалу, репродуктивний, інтертекстуальний, міфопоетичний, культурно-історичний, описовий, герменевтичний методи навчання.

Методи контролю

Модульна контрольна робота (МКР): усні / письмові, відкриті / закриті, комбіновані тестові завдання тощо; усне й письмове опитування (фронтальне, групове, індивідуальне, комбіноване), підготовка студентами доповідей

X. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Структура літературної компаративістики та місце в системі інших наук.
2. Становлення літературної компаративістики як науки: етапи розвитку, школи, постаті.
3. Компаративістика в Україні.
4. Предмет порівняльних досліджень і основні моделі компаративістики
5. Поняття літературної системи. Типи літературних систем.
6. Загальна характеристика літературного регіону, зони та національної літературної системи.
7. Класифікація форм міжлітературного процесу
8. Генетико-контактні зв'язки: їх понятійний апарат та механізми функціонування
9. Різновиди генетико-контактних зв'язків у літературі.
10. Суспільно-типологічні сходження.
11. Літературно-типологічні сходження.
12. Психологічно-типологічні сходження.
13. Порівняльно-типологічні дослідження як пріоритетні у сучасній українській компаративістиці.
14. Поняття традиційних образів та сюжетів у світлі літературної компаративістики. Специфіка їх художнього існування в літературі та культурі.
15. Сутність поняття “інтертекстуальність” (спектр підходів, дискусії).
Інтертекстуальність у компаративістиці.
16. Види інтертекстуальності.
17. Гіперлітература: поняття, художня практика, дискусії навколо.
18. Проблеми міфу в сучасній культурології. Міфологія і література.
19. Структурно-змістова характеристика міфологічного фактора в літературі (загальне поняття про його атрибути й модуси виявлення).
20. Літературна міфотворчість та її типологія.
21. Поняття міфопоетики літературного твору. Міфопоетична система твору (різновиди структури, зміст, складники) та міфопоетична парадигма
22. Міфологічний фактор у літературі різних епох та художніх систем: особливості симбіозу.
23. Порівняння морфологічної будови об'єктів і поєднання подібних у групи як основна операція компаративного методу.
24. Фактори порівняльного методу (природно-порівняльний, історико-типологічний, історико-генетичний).
25. Етапи компаративного аналізу. Принципи вибору форми порівняльного методу. Поняття основного і фонового матеріалу. Зміст основного етапу порівняльного аналізу.
26. Психолого-педагогічні та методичні умови проведення компаративного аналізу художнього твору.
27. Українська література і антична художня спадщина.

28. Українська література і Біблія.
29. Українська література і слов'янський світ.
30. Україна і традиції західноєвропейських літератур.
31. Українська література і Америка.
32. Українська література і літератури Сходу: точки перетину.
33. Характер і динаміка розвитку досліджень літератури в системі інших видів мистецтв.
34. Перекодування різних видів мистецтв. Література й живопис і музика.
35. Література й скульптура та архітектура.

ХІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вервес Г. Як література самоутверджується у світі: дослідження. – К.: Дніпро, 1990. – 452 с.
2. Гурдуз А. Міфопоетична парадигма в українській та західноєвропейській “прозі про землю” кінця ХІХ – першої третини ХХ ст.: Монографія. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П.Могили, 2008. – 216 с.
3. Гальчук О.В. «...Не минає міт!»: античний текст у просторі українського модернізму: Монографія. – Чернівці : Книги-ХХІ, 2013. – 551 с.
4. Дима А. Принципы сравнительного литературоведения: Пер. с рум. – М.: Прогресс, 1977. – 229 с.
5. Дюришин Д. Межлитературные общности как конкретизация закономерностей мировой литературы // Проблемы особых межлитературных общностей / Под ред. Д.Дюришина. – М.: Наука, 1993. – С.9 – 63.
6. Дюришин Д. О европейских межлитературных центризмах // Россия, Запад, Восток: Встречные течения: К 100-летию со дня рожд. акад. М.П.Алексеева. – СПб.: Наука, 1996. – С.269-276.
7. Дюришин Д. Теория сравнительного изучения литературы: пер. со словац. – М.: Прогресс, 1979. – 320 с.
8. Жирмунський В.М. Сравнительное литературоведение. Восток и Запад.– Л.: Наука, 1979. – 494 с.
9. Лімборський І.В. Європейське та українське Просвітництво: незавершений проект? Реінтерпретація канону: спроба компаративного аналізу літературних парадигм. – Черкаси, 2006. – 364 с.
10. Матвіїшин В.Г. Україно-французькі літературні зв'язки ХІХ - поч. ХХст. – Львів, 1989. – 168 с.
11. Наливайко Д.С. Спільність і своєрідність: Українська література в контексті європейського літературного процесу. – К. : Дніпро, 1988. – 395 с.
12. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. – К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2006.
13. Науменко А.М. Філологічний аналіз тексту: (Основи лінгвопоетики) : Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. – Вінниця : Нова Книга, 2005. – 416 с.
14. Неупокоева И.Г. История всемирной литературы. Проблемы системного и сравнительного анализа. – М. : Наука, 1976. – 359 с.
15. Нямцу А. Иуда Искарот и другие...: Учеб. пособие. – Черновцы: Рута, 2004. – 88 с.
16. Нямцу А.Е. Легенда о Дон-Жуане в мировой литературе : Учеб. пособие. – Черновцы: Рута, 1998. – 83 с.
17. Нямцу А.Е. Легендарно-мифологические структуры в славянских и западноевропейских литературах: Учеб. пособие / Черновиц. нац. ун-т им. Ю.Федьковича. – Черновцы : Рута, 2001. – 208 с.
18. Нямцу А. Основы теории традиционных сюжетов. – Черновцы : Рута, 2003. – 80 с.

19. Попович А. Проблемы художественного перевода / Под ред. П.М.Топера / Пер. со словац. И.А.Бернштейн, И.С.Чернявской. – М.: Высш. школа, 1980. – 199 с.
20. Пригодій С. М. Літературний імпресіонізм в Україні та США: (Типологія та національні особливості). – К.: Нора-принт, 1998. – 311 с.
21. Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // Слово і Час. – 2002. – № 3. – С.58-67.
22. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму: монографія. – Вид. 2-ге, доп. і переробл. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. – 392 с.
23. Радчук В. Глобалізація і переклад // Всесвіт. – 2002. – № 5-6. – С.127-136.
24. Стріха М. Переклад як націєтворення // Зарубіжна література – 2003. – № 14. – С.13-14.
25. Традиційні сюжети та образи: моногр. / автор проекту й упоряд.: А.Р.Волков. – Чернівці: Місто, 2004. – 442 с.
26. Турган О.Д. Українська література кінця ХІХ - початку ХХ ст. і античність: (Шляхи сприйняття і засвоєння) / НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – К., 1995. – 175 с.
27. Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті : В 5 т. / АН УкрРСР. Ін-т літ. ім. Т.Г.Шевченка. – К.: Наук. думка, 1987 – 1991.
28. Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М.Зубрицької. – Львів: Літопис, 2002. – С.142-172.
29. Хроменко І.А. Компаративний аналіз художнього твору // Зарубіжна література в школах України. – №1. – 2013. – С. 8 – 16.

Посібники і підручники:

1. Будний В.В., Ільницький М.М. Порівняльне літературознавство : Підручник. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. – 430 с.
2. Літературознавча компаративістика: Навч. посібник / Терноп. держ. пед. ун-т ім. В.Гнатюка; Упоряд.: Р.Т.Гром'як, І.В.Папуша.– Тернопіль, 2002.– 334 с.
3. Гурдуз А. Літературна компаративістика: навч.-метод. посібник для студентів вищих навч. закладів. – Миколаїв: вид-во МДГУ ім. П.Могили, 2008. – 72 с.
4. Градовський А. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури: методологія та методика. – Черкаси: Брама, 2003. – 292 с.